**Esittelymuistio, asiantuntijakuuleminen 13.10.2026**

**Hallituksen esitys eduskunnalle eräitä Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen tehtäviä koskevan lainsäädännön muuttamiseksi (HE 239/2026 vp)**

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi elinvoimakeskuksista sekä Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksesta annettua lakia (531/2025) ja työvoimapalveluiden järjestämisestä annettua lakia (380/2023). Lisäksi ehdotetaan kumottavan työllistymisen monialaisesta edistämisestä annetun lain (381/2023) 18 §. Yksityisten yritysten ja muiden yhteisöjen hyväksymisestä työnvälityspalvelujen eurooppalaisen verkoston (Eures) jäseniksi ja yhteistyökumppaneiksi annettuun lakiin (223/2018) ehdotetaan tehtävän teknisluonteisia korjauksia.

## Tausta ja tavoitteet

Työ- ja elinkeinoministeriö toteutti talvella 2025–2026 työministerin toimeksiannosta selvityksen Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen (jäljempänä KEHA-keskus) ja kuntien työvoimaviranomaisten rooleista, työnjaosta ja vastuista työllisyyden ja kansainvälisen rekrytoinnin tehtävissä (jäljempänä KEHA-selvitys tai selvitys). Selvityksen tavoitteena oli tunnistaa KEHA-keskuksen ja kuntien työvoimaviranomaisten työnjakoon ja rooleihin liittyviä päällekkäisyyksiä tai epätarkoituksenmukaisuuksia niiden lakisääteisissä työvoimapalveluihin liittyvissä tehtävissä. Selvityksessä arvioitiin, mitkä tehtävät ovat tarkoituksenmukaista säilyttää KEHA-keskuksessa valtakunnallisina tehtävinä, ja missä tehtävissä vastuita tulisi täsmentää tai siirtää muille toimijoille. Tavoitteena oli uudistaa KEHA-keskuksen työvoimapalveluihin liittyvät lakisääteiset tehtävät. Selvityksessä tarkasteltiin myös KEHA-keskuksen roolia työ- ja elinkeinoministeriön tukena ministeriön työvoimapalvelujärjestelmän ohjaustehtävässä. Selvityksen kohteena olevat KEHA-keskuksen lakisääteiset tehtävät rajattiin koskemaan työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan tehtäviä pois lukien kotoutumisen ja palkkaturvan tehtävät.

Työministeri linjasi selvityksessä esitettyjä ehdotuksia päällekkäisyyksien purkamisesta edistettäväksi, ja linjauksen pohjalta käynnistettiin säädösmuutosten valmistelu. Muutosten tavoitteena on KEHA-keskuksen ja kuntien työvoimaviranomaisten roolien ja vastuiden selkeyttäminen sekä tarkoituksenmukaisempi työnjako valtion ja kuntien välillä sekä valtion sisällä. Säädösvalmistelun yhteydessä on arvioitu myös mahdollisuuksia valtionhallintoon kohdistuviin säästötavoitteisiin vastaamiseksi työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla.

**Keskeiset ehdotukset**

Esityksessä ehdotetaan muutoksia KEHA-keskuksen työllisyyspalveluihin ja kansainväliseen rekrytointiin liittyviin tehtäviin. KEHA-keskuksen tarjoama työvoimaviranomaisille suunnattu oikeudellinen tuki, osaamisen kehittämisen tuki ja monialaisen palvelun tuki esitetään lakkautettavan. Lisäksi lakkautettaisiin KEHA-keskuksen tehtäväksi säädetyt työllisyyspalveluihin kytkeytyvät valtakunnalliset asiakas- ja neuvontapalvelut. Yritystoiminnan aloittamiseen ja kehittämiseen liittyvät valtakunnalliset tieto- ja neuvontapalvelut siirrettäisiin elinvoimakeskusten tehtäväksi. Kansainvälisen rekrytoinnin tehtävät uudelleen järjestettäisiin siten, että poistettaisiin KEHA-keskuksen tehtävistä osaajien maahanmuuton ja työvoiman liikkuvuuden edistämiseen liittyvien valtakunnallisten palveluiden hoitaminen ja siirrettäisiin kyseiset tehtävät Business Finland Oy:lle. KEHA-keskuksen tehtäväksi säädettäisiin sille jo nykyisin kuuluvat tehtävät koota tietoa kansainvälisen rekrytoinnin tarpeista ja ennakoida näitä tarpeita sekä toimia työnvälityspalvelujen eurooppalaisen verkoston (EURES) kansallisena koordinaatiopisteenä.

**Muutokset elinvoimakeskuksista sekä Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksesta annettuun lakiin**

Esityksellä muutettaisiin elinvoimakeskuksista sekä Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksesta annetun lain 13 §:n 2 momentissa säädettyjä KEHA-keskuksen tehtäväsäännöksiä. Esitettävien muutosten myötä muutettaisiin myös 13 §:n 2 momentin kohtien numerointia sekä tehtäisiin eräitä teknisluonteisia muutoksia. Keskeiset esitettävät sisällölliset muutokset ovat seuraavat:

KEHA-keskukselta poistettaisiin tehtävä hoitaa osaajien maahanmuuton ja työvoiman liikkuvuuden edistämiseen liittyviä valtakunnallisia palveluita (kansainvälisen rekrytoinnin palvelut). Palveluihin liittyviä tehtäviä hoitaisi jatkossa pääasiallisesti Business Finland Oy, joka on tähänkin asti hoitanut vastaavia tehtäviä yhteistyössä KEHA-keskuksen kanssa osana Work in Finland -toimintoa. KEHA-keskuksella säilyisivät sen jo nykyisin osana kansainvälisen rekrytoinnin palvelukokonaisuutta hoitamat tiedon kokoamisen ja ennakoinnin sekä työvälityspalvelujen eurooppalaisen verkoston (Eures) kansallisen koordinaatiotoimiston tehtävät. Koska KEHA-keskukselle säädetyistä tehtävistä poistuisi laajempi osaajien maahanmuuton ja työvoiman liikkuvuuden tehtävä, olisi sille jäävistä tieto- ja EURES-tehtävistä tarpeen säätää lailla.

KEHA-keskuksen tehtävistä poistettaisiin tehtävä tukea työvoimaviranomaisia työvoimapalvelujärjestelmän kehittämisessä sekä antaa työvoimaviranomaisille oikeudellista neuvontaa työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain, työllistymisen monialaisesta edistämisestä annetun lain, työttömyysturvalain ja yleistukilain toimeenpanossa. KEHA-keskuksella säilyisi kuitenkin edelleen tehtävä antaa kotoutumislain toimeenpanoon liittyvää oikeudellista neuvontaa. Lisäksi KEHA-keskus vastaisi jatkossakin kotoutumislain mukaan valtakunnallisesta kotoutumisen edistämiseen liittyvästä osaamisen, palveluiden kehittämisen ja yhteensovittamisen tuesta kotoutumisen toimijoille. KEHA-keskuksen kotoutumisen edistämisen tehtävät rajattiin esitystä edeltäneen selvityksen ulkopuolelle. Näin ollen esityksessä ei esitetä muutoksia kotoutumisen tehtäviin.

KEHA-keskukselle nykyisin säädetty tehtävä hoitaa julkisiin työvoimapalveluihin ja työttömyysturvaan mukaan lukien yleistukilaissa (48/2026) säädetyn työttömyyden perusteella maksettavaan yleistukeen liittyviä valtakunnallisia tieto- ja neuvontapalveluja lakkautettaisiin. Työttömyysturvaan liittyvän neuvonnan osalta KEHA-keskus hoitaisi kuitenkin jatkossakin hallintolain 8 §:n nojalla sen omiin työttömyysturvatehtäviin liittyvää

neuvontaa. Lisäksi KEHA-keskuksen nykyisin hoitamat yritystoiminnan aloittamiseen ja kehittämiseen liittyvät valtakunnalliset tieto- ja neuvontapalvelut siirrettäisiin elinvoimakeskusten tehtäväksi.

Lakiin lisättäisiin säännös KEHA-keskuksen nykyisin osana neuvonta- ja tietopalveluita hoitamasta Osaamispolun Ohjaajan palvelut -osion kehittämis- ja ylläpitotehtävästä, joka liittyy valtakunnallisesta osaamistietovarannosta annettuun lakiin (1449/2025). Tehtävästä olisi tarpeen säätää erikseen, koska nykyisin voimassa olevaa 6 kohtaa muutettaisiin.

**Muutokset työvoimapalveluiden järjestämisestä annettuun lakiin**

Lakiin esitetyillä muutoksilla päivitettäisiin KEHA-keskuksen asiakastietojen käyttöön liittyviä oikeuksia vastaamaan tehtäviin esitettäviä muutoksia. KEHA-keskuksella olisi oikeus käyttää asiakkaiden ja työvoimapalveluiden tuottajien tietoja kansainvälisen rekrytoinnin tarpeiden kokoamisen ja ennakoinnin tehtävän hoitamiseksi.

**Muutokset työllistymisen monialaisesta edistämisestä annettuun lakiin**

Esityksellä poistettaisiin KEHA-keskukselle säädetty tehtävä hoitaa palveluintegraation ja monialaisen työn kehittämisen tukipalvelua kunnille ja muille työllisyyttä edistävän monialaisen palvelun toimijoille. Tämän myötä kumottaisiin mainitun lain 18 §.

**Muutokset yksityisten yritysten ja muiden yhteisöjen hyväksymisestä työnvälityspalvelujen eurooppalaisen verkoston (Eures) jäseniksi ja yhteistyökumppaneiksi annettuun lakiin**

Lakiin esitetään teknisluonteisia muutoksia, joilla päivitettäisiin laissa nyt mainittu Kehittämis- ja hallintokeskus -nimi nykyiseen muotoonsa Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskus.

## Keskeiset vaikutukset

**Taloudelliset vaikutukset**

KEHA-keskuksesta lakkautettavista tehtävistä aiheutuisi kokonaisuudessaan 1 618 900 euron vähenemä viraston rahoitustarpeeseen, mikä huomioitaisiin hallituksen tuleville vuosille päättämien tuottavuusvähennysten toteutuksessa. Vähenemästä selvästi merkittävin osa syntyisi asiakas- ja neuvontapalveluiden lakkauttamisesta. Vähenemä toteutuisi täysimääräisesti vuodesta 2028 alkaen. Vuoden 2027 osalta vähenemä olisi 944 400 euroa, olettaen, että lakkautettavat tehtävät poistuisivat lakisääteisinä tehtävinä 1.6.2027 alkaen.

Esityksellä olisi vaikutuksia KEHA-keskuksesta toisiin organisaatioihin siirrettävien tehtävien osalta 2 042 000 euroa valtion määrärahojen sisäisinä siirtoina. Summa sisältää niin henkilöstökulut kuin niihin liittyvät sivukulut sekä ostopalveluihin kohdentuvat kustannukset. Määrärahojen siirrot toteutuisivat täysimääräisesti 1.1.2027 alkaen.

Esityksen vaikutukset kuntien talouteen arvioidaan enintään vähäisiksi. Lakkautettavia lakisääteisiä tehtäviä ei siirrettäisi työvoimaviranomaisten tehtäviksi eikä esitys laajentaisi nykyisiä kuntien vastuulla olevia lakisää-

teisiä tehtäviä. Tieto- ja neuvontapalveluiden osalta työvoimaviranomaisten tehtävät eivät lisääntyisi, sillä jatkossa asiakaskontaktit kohdentuisivat suoraan työvoimaviranomaisiin ilman nykytilassa KEHA-keskuksen tekemää ohjausta. Näin ollen esityksessä ehdotettavat muutokset eivät aiheuta tarvetta kompensoida esityksestä koituvia säästöjä kunnille valtionosuusrahoituksen kautta.

**Vaikutukset viranomaisiin**

Esityksen merkittävimmät vaikutukset kohdistuisivat KEHA-keskukseen, jonka tehtäväkenttä supistuisi ja sen myötä henkilöstömäärä vähenisi yhteensä 26 henkilötyövuodella. Lisäksi KEHA-keskuksesta siirtyisi yhteensä 16 henkilötyövuoden resurssi Uudenmaan elinvoimakeskukseen ja Business Finland Oy:öön. Esityksessä KEHA-keskuksen tehtävien karsiminen vahvistaisi viraston roolia varsinkin tietojärjestelmien ylläpitäjänä ja kehittäjänä sekä työvoimapalveluihin ja kansainväliseen rekrytointiin liittyvän tiedolla johtamisen tuen kansallisena asiantuntijaorganisaationa. KEHA-keskus vastaisi jatkossakin omiin tehtäviinsä liittyvistä neuvontapalveluista sekä osaamisen kehittämisen tehtävistä.

KEHA-keskuksesta lakkautettavia tehtäviä hoidetaan jo nyt työvoimaviranomaisissa ja siten esitys selkeyttäisi työvoimaviranomaisten roolia näiden toimeenpanijana poistamalla päällekkäisiä viranomaisrakenteita. Työvoimaviranomaisten rooli kasvaisi erilaisten alueellisten ja valtakunnallisten verkostojen ylläpitäjänä ja kehittäjänä, minkä lisäksi työvoimaviranomaisten välinen yhteistyö vahvistuisi. Työvoimaviranomaisille tulisi laaja harkintavalta siinä, missä muodossa ja miten laajasti ne toimeenpanisivat KEHA-keskuksesta lakkautettavaksi esitettäviä tehtäviä. Esityksestä ei seuraisi suoria henkilöstövaikutuksia työvoimaviranomaisille.

Esityksen myötä KEHA-keskuksen kansainvälisen rekrytoinnin palveluita siirrettäisiin Business Finland Oy:n nykyisten osaajien maahanmuuton tehtävien rinnalle, mikä selkeyttäisi kansainväliseen rekrytointiin liittyvää tehtävärakennetta valtionhallinnossa. Muutoksen myötä Business Finland toimisi Work in Finlandin ulkoisena yhteystahona, ja KEHA-keskuksen toiminnot olisivat sitä sisäisesti tukevia. Muutos selkeyttäisi sidosryhmäyhteistyötä, vähentäisi valtion viranomaisten välistä koordinaation tarvetta ja helpottaisi palveluiden löytämistä, kun työnantajille suunnattuja palveluita ei tuotettaisi sekä KEHA-keskuksen että Business Finlandin toimesta. Lisäksi Business Finland Oy:n olisi mahdollista mukauttaa ja kytkeä palveluita nykyistä tiiviimmin osaksi yritysten kasvua ja kansainvälistymistä tukevia palveluita. Esityksellä olisi maltillisia vaikutuksia myös Uudenmaan elinvoimakeskukseen, Lupa- ja valvontavirastoon, hyvinvointialueisiin ja Kansaneläkelaitokseen sekä työ- ja elinkeinoministeriöön.

**Muut keskeisimmät vaikutukset**

Esityksessä on identifioitu riski alueellisen variaation mahdollisesta kasvamisesta KEHA-keskuksesta lakkautettavien tehtävien toimeenpanon osalta. Mikäli alueelliset erot palveluiden toimeenpanossa kasvaisivat nykyisestä, sillä saattaa olla vaikutuksia asiakkaiden yhdenvertaiseen kohteluun sitä heikentävästi. Riskin arvioidaan olevan suurempi enemmän lakkautettavia tukitoimintoja hyödyntäneiden työllisyysalueiden kohdalla.

Nykytilassa, jossa sekä KEHA-keskus että työvoimaviranomaiset ovat järjestäneet työnhakijoiden neuvontapalveluita, saadun palautteen perusteella asiakkaiden on joissain tapauksissa ollut hankalaa muodostaa selkeää käsitystä siitä, mikä viranomaistaho lopulta on vastuussa työnhakijoiden työvoimapalveluiden järjestämisestä. Esityksessä ehdotettavat muutokset parantaisivat tilannetta työnhakijoiden näkökulmasta. Monialaisen palvelun tuen lakkauttaminen saattaa aiheuttaa vähäisiä vaikutuksia vaikeassa työmarkkina-asemassa oleville kohdennettaviin palveluihin.

Ehdotettavan muutoksen vaikutukset tehtäviä hoitavien henkilöiden resursointiin nähdään kuitenkin siinä määrin vähäisinä, ettei sillä arvioida olevan merkittävää vaikutusta monialaisten palveluiden järjestämiseen koko maan tasolla.

Esityksellä olisi korkeintaan vähäiset vaikutukset työllisyyteen, sillä ehdotettavat muutokset ovat mittaluokaltaan maltillisia, eivätkä ne liity suoraan työvoimaviranomaisten tekemään työnvälitystyöhön tai palveluohjaukseen.

**Laati:**

johtava asiantuntija Riikka Ristinen
erityisasiantuntija Toni Ruokonen
neuvotteleva virkamies Sari Haavisto